

**Forslag
til**

**Lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v.
og lov om leje af almene boliger**

(Styrket samarbejde om indsatsen til borgere på herberger og
kvindekrisecentre og udvidelse af anvendelse af udslusningsboliger)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020, som ændret ved lov nr. 1060 af 30. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 109 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter lov om social service.«

Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.

2. I § 109, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6« og »stk. 2« til: »stk. 3«.

3. § 109, stk. 7, 2. pkt., som bliver stk. 8, 2. pkt., affattes således:

»For at understøtte formålet efter stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.«

UDKAST

4. I § 110, stk. 1, indsættes efter »og som har«: »et akut«, og »aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp« ændres til: »aktiverende støtte og omsorg«.

5. I § 110 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at hjælpe personer med særlige sociale problemer over akutte vanskeligheder i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp efter lov om social service. Den aktiverende støtte og omsorg under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter lov om social service.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 3-7.

6. I § 110, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«.

7. I § 110 indsættes efter stk. 6, som bliver stk. 7, som *stk. 8*:

»Stk. 8. I forbindelse med borgerens ophold kan boformslederen træffe beslutning om at yde efterfølgende hjælp til borgeren i overgangen til egen bolig, såfremt hjælpen vurderes at være nødvendig for at sikre formålet i stk. 2. Den efterfølgende hjælp må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter lov om social service.«

8. I § 163 a, 1. pkt., ændres »§§ 107 eller 110« til: »§§ 107, 109 eller 110«.

9. I § 163 a, indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Refusion efter stk. 1 skal ikke fradrages i borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.«

§ 2

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 3. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 63, stk. 1, ændres »familieboliger« til: »familie- og ungdomsboliger, jf. dog stk. 5«, og »stk. 2« ændres til: »stk. 3«.

2. I § 63 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Den almene boligorganisation kan endvidere indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille ledige almene ældreboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. stk. 3, hvis der ikke generelt er efterspørgsel efter almene ældreboliger fra den berettigede personkreds, jf. § 54, stk. 1. Indgår den almene boligorganisation aftale med kommunalbestyrelsen efter 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at de pågældende boliger ved ledighed på ny skal udlejes som almene ældreboliger.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

UDKAST

3. I § 63, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres »§§ 107 eller 110« til: »§§ 107, 109 eller 110«.

4. I § 63 indsættes efter *stk. 3*, som bliver *stk. 4*, som *stk. 5*:
»*Stk. 5*. *Stk. 1* finder ikke anvendelse for almene ungdomsboliger tilvejebragt ved ommærkning af almene familie- og ældreboliger efter § 4, *stk. 1*, nr. 7 og 10, og startboliger etableret efter § 101 a samt studieboliger etableret på grunde efter § 19 i lov om planlægning.«

5. I § 64, *stk. 2*, *3. pkt.*, indsættes efter »Bestemmelserne i«: »§ 63, *stk. 2-4*,«.

§ 3

I lov om leje af almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 498 af 1. maj 2019 og § 4 i lov nr. 359 af 4. april 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, *stk. 3*, *2. pkt.*, ændres »serviceloven« til: »lov om social service«.

2. I § 4, *stk. 3*, indsættes som *5.* og *6. pkt.*:
»Perioden kan forlænges med op til 3 år, såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren efter 2 år ikke kan opnå en betalingsevne, som gør det muligt for borgeren at betale den fulde husleje for boligen. Det er en betingelse for, at der kan ske forlængelse, at kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren kan opnå en sådan selvstændig tilværelse og betalingsevneforbedring inden for den forlængede lejeperiode i udslusningsboligen, at vedkommende kan opretholde boligen på normale lejevilkår efter forlængelsen af udslusningsperiodens udløb«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Loven finder tillige anvendelse for borgere, der inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 109, *stk. 1*, eller § 110, *stk. 1*, i lov om social service, og som fortsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden, samt borgere, der inden lovens ikrafttræden har fået anvist en udslusningsbolig efter § 63 i lov om almene boliger m.v.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Baggrund

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Formål med ophold på et kvindekrisecenter og den koordinerende rådgivning

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Målgruppe for og formål med ophold på herberger og indsatsen efter opholdet

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.2.2.1. Målgruppe

2.2.2.2. Formål

2.2.2.3. Efterfølgende hjælp (efterforsorg)

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Målgruppe

2.2.3.2. Formål

2.2.3.3. Efterfølgende hjælp (efterforsorg)

2.3. Udvidelse af anvendelsen af udslusningsboliger

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Udslusningsboliger

2.3.1.2. Udlejning af almene ældreboliger

2.3.1.3. Udlejning af almene ungdomsboliger

2.3.1.4. Tilskud til udslusningsboliger

2.3.2. Transport- og Boligministeriets og Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.3.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med Aftale om kommunernes økonomi for 2021 blev regeringen og KL enige om at styrke samarbejdet om indsatsen til udsatte borgere på herberger og kvindekrisecentre, så de hurtigere hjælpes videre og får den rette støtte til en selvstændig tilværelse i egen bolig og et liv uden vold.

Lovforslaget indeholder en række forslag til ændringer af lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020 (herefter serviceloven), som skal tydeliggøre de juridiske rammer for indsatsen på midlertidige boformer efter servicelovens § 109 (herefter kvindekrisecentre) og § 110 (herefter herberger), hvor målgruppe for og formål med ophold samt ansvarsfordeling mellem tilbud og kommuner under og efter et ophold præciseres.

Lovforslaget udvider desuden målgruppen for udslusningsboliger til at omfatte kvinder, der har ophold på et kvindekrisecenter, og giver mulighed for at anvende ungdoms- og ældeboliger som udslusningsbolig efter lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 3. august 2020 (herefter almenboligloven). Derudover bliver det muligt at forlænge opholdet i en udslusningsbolig i op til 3 år, så en udslusningsbolig efter vurdering af et konkret behov kan anvendes i op til 5 år samlet efter lov om leje af almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019 (herefter almenlejeloven). Samtidig sikres, at et huslejetilskud efter servicelovens § 163 a til en sådan bolig ikke modregnes i forsørgelsesydelse.

1.1. Baggrund

Kvindekrisecentre samt forsorgshjem og herberger (herefter herberger) er historisk vokset ud af det frivillige initiativ og er målrettet mennesker, der mindst én gang er faldet hele vejen igennem velfærdssystemets sikkerhedsnet. Boformerne er omfattet af det såkaldte *selvmøderprincip*, som indebærer en ret for borgeren til at få ophold og modtage hjælp på kvindekrisecentre og herberger uden forudgående kommunal visitation. Selvmøderprincippet og lederens indskrivningsret understøtter, at boformerne har en *akut karakter* og er afgørende for, at kvinder udsat for vold og de allermest udsatte borgere kan få akut hjælp og et tag over hovedet uden at skulle afvente en afgørelse fra kommunen.

UDKAST

Selv møderprincippet har i mange år været et centralt princip på socialområdet, når det gælder om at holde hånden under nogle af de allermest sårbare mennesker i samfundet. Selv møderprincippet rummer imidlertid elementer, der skaber udfordringer i mødet med kommunens myndighedsansvar for borgeren. Kommunen har det endelige ansvar for borgeren, herunder for at iværksætte de rette indsatser, og samtidig finansieringsansvaret, men kommunen har ikke indflydelse på kapaciteten af, optagelsen i eller udskrivning fra boformerne. Det kan medføre uklarhed om, hvem der har ansvaret for borgeren på hvilket tidspunkt, ligesom det kan være svært for kommunen at have et indblik i, hvad borgeren får af indsatser som led i opholdet og dermed borgerens eventuelle behov for andre indsatser under opholdet. Dertil kommer, at der er uklarhed om de gældende regler for efterforsorg, herunder i forhold til hvad der kan bevilliges af boformslederen som efterforsorg, i hvor lang tid, samt hvordan tilbuddene takstopkræver betaling for efterforsorg, som kan have meget varierende indhold med store forskelle i udgifter til følge.

Ifølge hjemløsetællingen for 2019 fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (herefter VIVE) udgør personer med ophold på et forsorgshjem eller herberg omkring en tredjedel af alle hjemløse personer. Ses der alene på gruppen af personer, der har taget ophold på et forsorgshjem eller herberg, viser tal fra Danmarks Statistik, at antallet af brugere er steget fra 6.223 til 6.625 personer i perioden 2015-2018. Samtidig er det gennemsnitlige antal overnatninger pr. bruger steget fra 113 til 127 i perioden. Det svarer til en stigning på 13 pct.

Dette skal desuden sammenholdes med, at der de senere år også har været en stigning i antallet af pladser. Ultimo 2015 var der således 2.053 pladser godkendt til forsorgshjem og herberger på Tilbudsportalen, mens der ultimo 2019 var 2.674 pladser. Antallet af pladser er således steget 30 pct. i perioden. På trods af stigningen i antallet af pladser har belægningsprocenten ligget på omkring 90 pct. hvert år i perioden 2016-2018 som konsekvens af, at antallet af brugere og overnatninger pr. bruger er steget i samme periode.

I takt med, at der er kommet flere pladser, er der altså også kommet flere brugere til, som i gennemsnit opholder sig i længere tid på herbergerne. Samtidig har de offentlige udgifter været stigende fra 2016 til 2019.

UDKAST

Det samme billede gør sig gældende for kvindekrisecentre, hvor antallet af kvinder med ophold på krisecenter er steget fra 1.664 til 2.164 i perioden 2017-2019. Samtidig er det gennemsnitlige antal overnatninger pr. bruger steget fra 62 til 84 i perioden. Det svarer til en stigning på 36 pct.

Ligesom det gør sig gældende med herbergerne, er der de seneste år sket en stigning i antallet af pladser. Ultimo 2015 var der således 359 pladser, mens der ultimo 2019 var 607 pladser svarende til en stigning på 69 pct.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Formål med ophold på et kvindekrisecenter og den koordinerende rådgivning

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsatserne til voksne skal således

- 1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres,
- 2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion,
- 3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,
- 4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og
- 5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter serviceloven.

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

Optagelse på kvindekrisecentret kan efter servicelovens § 109, stk. 2, ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige

UDKAST

myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optag og udskrivning, jf. servicelovens § 109, stk. 3.

Kvindekrisecentret har efter servicelovens § 109, stk. 4 og 5, orienteringspligt om optagelse og udskrivning af kvinder og eventuelle ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 (herefter den sociale retssikkerhedslov). Orientering om optagelse skal ske senest 3 hverdage efter optagelsen, mens orientering om udskrivning så vidt muligt skal ske inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage efter.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 7, tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på krisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse på krisecentret og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service. Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet ellers i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 9, tilbyde ti timers psykologbehandling til alle kvinder, der får ophold på krisecenter. Dette blev indført med lov nr. 1058 af 30. juni 2020 om ændring af lov om social service. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed og skal iværksættes under opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Det er muligt for kvinden at afslå tilbuddet, aftale færre timer eller afbryde forløbet, hvis hun ønsker det. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog.

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, herunder på kvindekrisecentre, fremgår af servicelovens § 81, jf. afsnit 2.1.1 om beskrivelsen af gældende ret.

Ophold på kvindekrisecentre adskiller sig imidlertid fra den øvrige hjælp, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder øvrige botilbud, da der er tale om tilbud, hvor kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold uden foregående visitation fra kommunen kan møde op og få midlertidigt ophold (selvmøderprincippet). Sammenholdt med udviklingen i antallet af pladser og ønsket om, at kvinder, som akut har brug for ophold, kan få et ophold og hjælpes videre til en selvstændig tilværelse uden vold, vurderes der at være behov for at præcisere formålet med et ophold.

På den baggrund vurderer Social- og Indenrigsministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en ny formålsbestemmelse, der i tillæg til servicelovens § 81 vil præcisere formålet med ophold på et kvindekrisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et kvindekrisecenter udgør en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Det vurderes i den forbindelse at være hensigtsmæssigt at præcisere, at beskyttelse af kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold, er en væsentlig del af formålet med opholdet.

Dertil vurderes, at en ny formålsbestemmelse vil understøtte tydelighed både i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder indholdet af indsatsen på en boform efter servicelovens § 109. En ny formålsbestemmelse vil således også kunne tydeliggøre, at den enkelte borger kan have behov for støtte i form af f.eks. efterværn, der rækker ud over opholdet, behandling eller andet, som ligger ud over den hjælp, som boformen kan tilbyde, og at støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Social- og Indenrigsministeriet ønsker desuden at tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7,

skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og dermed understøtte formålet efter stk. 2.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med det foreslåede nye stk. 2 i § 109 i serviceloven indføres en ny formålsbestemmelse, der sammen med lovens § 81 vil præcisere formålet med ophold på et kvindekrisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et kvindekrisecenter udgør en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Det foreslås desuden præciseret, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Med den foreslåede nyaffattelse af 2. pkt. i § 109, stk. 7, i serviceloven foreslås det endvidere præciseret, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen. Det skal understøtte formålet med ophold efter stk. 2 og, at kvinder og eventuelle ledsagende børn med ophold på et kvindekrisecenter kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold samt undgå gentagne ophold på et krisecenter.

Som konsekvens af den nye foreslåede § 109, stk. 2 bliver § 109 stk. 2-9 herefter til stk. 3-10 og i § 109, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres henvisning til stk. 4 og 5 til stk. 5 og 6 og henvisning til stk. 2 til stk. 3.

2.2. Målgruppe for og formål med ophold på herberger og indsatsen efter opholdet

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. For yderligere beskrivelse af § 81 henvises til afsnit 2.1.1 om beskrivelsen af gældende ret for kvindekrisecentre.

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har kunnet eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Optagelse på boformen kan efter servicelovens § 110, stk. 2, ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Lederen af boformen træffer afgørelse om optag og udskrivning, jf. § 110, stk. 3.

Boformen skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. servicelovens § 110, stk. 4, og §§ 9-9 b i den sociale retssikkerhedslov.

Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. servicelovens § 110, stk. 5, og §§ 9-9 b i den sociale retssikkerhedslov.

Orienteringerne efter servicelovens § 110, stk. 4 og 5, skal som minimum indeholde personens navn og cpr-nummer samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen, jf. servicelovens § 110, stk. 6.

2.2.2 Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.2.2.1. Målgruppe

Hjemløshed er et flertydigt begreb, fordi det ofte relaterer sig til og falder sammen med en lang række af andre problemer end blot manglen på en bolig eller en manglende evne til at opholde sig i egen bolig. Den typiske målgruppe vil således ofte have samtidige problemer som alkohol-, stof- og blandingsmisbrug, psykisk lidelse, vold, kriminalitet, ringe arbejdsmarkedstilknytning, manglende sociale netværk, et omflakkende liv og rodløshed. Der er derfor behov for, at herberger er rummelige og fleksible.

Herbergerne er historisk vokset ud af det frivillige initiativ og målrettet borgere, der mindst én gang er faldet hele vejen igennem velfærdssystemets sikkerhedsnet. Der er således tale om boformer, der er målrettet de allermest udsatte borgere, som har et akut behov for et botilbud og aktiverende støtte og omsorg. Dertil kommer, at herberger (og kvindekrisecentre) adskiller sig fra den øvrige hjælp, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder øvrige botilbud, da der er

UDKAST

tale om tilbud, hvor borgeren akut og uden foregående visitation fra kommunen kan møde op og få midlertidigt ophold.

Der har de senere år været en stigning i antallet af tilbud og pladser, ligesom det gennemsnitlige antal overnatninger pr. bruger er steget i samme periode. Det vurderes at skærpe behovet for at præcisere de akutte vanskeligheder, der skal være til stede for at være i målgruppen for ophold på herberger og skal ses i sammenhæng med, at de allermost udsatte borgere og dermed målgruppen for herberger ofte har en meget begrænset kontakt med det kommunale system, hvorfor de ofte ikke modtager anden hjælp, når de akut opsøger hjælp på et herberg. Derfor er et alternativ til et ophold for målgruppen at overnatte på gaden, varmestuer m.v.

En præcisering af de akutte vanskeligheder, der skal være til stede for at være i målgruppen for ophold på herberger, vil kunne understøtte, at de borgere, der har et akut behov for et botilbud og aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp, kan få ophold, og vil samtidig kunne sikre, at der er tydelighed både i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune.

2.2.2.2. *Formål*

Det vurderes, at der grundet de særlige karakteristika ved selvmøderprincippet på herberger og dermed fravigelsen af de almindelige principper i serviceloven, som beskrevet ovenfor, samt de seneste års stigning i antal pladser og opholdstider, er behov for i tillæg til servicelovens § 81 at præcisere formålet med ophold på herbergerne ved at indføre en selvstændig formålsbestemmelse. Det skal sikre en tydelighed omkring målgruppe for og formål med ophold på herberger samt ansvarsfordelingen mellem tilbuddene og kommunerne og på den måde understøtte, at borgerne hurtigere kommer i egen bolig, hvilket den generelle formålsbestemmelse efter servicelovens § 81 ikke vurderes at understøtte i tilstrækkelig grad.

Det vurderes endvidere, at der efter de gældende regler ikke er tilstrækkelig tydelighed om, at formålet med ophold på et herberg er midlertidigt og at støtten, som borgeren modtager under opholdet, ikke må erstatte den hjælp og støtte, som borgeren har ret til efter serviceloven. Det medfører uklarhed over den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter servicelovens § 110.

UDKAST

Behov, der ligger ud over indholdet af et herberg, skal kommunen således dække gennem servicelovens voksenbestemmelser eller eventuelt anden lovgivning. Der kan f.eks. være tale om følgende ydelser:

- Personlig hjælp og socialpædagogisk støtte i boformen og boformens botræningsboliger, jf. servicelovens §§ 83 og 85.
- Misbrugsbehandling, jf. servicelovens § 101.
- Særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb, jf. servicelovens § 103, stk. 2.
- Aktivitets- og samværstilbud, jf. servicelovens § 104.
- Alkoholbehandling, jf. sundhedslovens § 141.

En særskilt formålsbestemmelse for ophold på herberger vil sammen med en præcisering af målgruppen kunne sikre, at det er de borgere, der har akut behov for et botilbud og særlige sociale problemer, der får ophold på herberger, og understøtte, at et ophold i højere grad er midlertidigt med henblik på, at der findes en mere varig løsning for borgeren. Det er således ikke hensigten, at borgerne i målgruppen skal etablere en længerevarende tilværelse på herbergerne.

2.2.2.3. Efterfølgende hjælp (efterforsorg)

Som en del af opholdet på en boform efter servicelovens § 110 kan lederen beslutte at tilbyde borgeren efterfølgende hjælp (efterforsorg) i forbindelse med, at borgerne flytter i egen bolig, herunder f.eks. udslusningsboliger, jf. almenboliglovens § 63.

Efterforsorg har som en del af det samlede ophold på et herberg en midlertidig karakter og har til formål at understøtte en god overgang efter et ophold på et herberg til en selvstændig tilværelse i egen bolig og til øvrig hjælp efter serviceloven f.eks. i form af bostøtte efter lovens § 85, som visiteres af kommunen. Der kan være et sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg, og den hjælp, der visiteres til af den kommunale myndighed efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder særligt §§ 83 og 85. Efterforsorg er således et supplement til den hjælp, kommunen visiterer borgeren til for at sikre, at vedkommende kan bo i og fastholde eget hjem.

Det vurderes, at der grundet selvmøderprincippet på herberger og dermed fravigelsen af de almindelige principper i serviceloven, samt de seneste års stigning i opholdstiderne på herberg, kan være uklarhed om henholdsvis boformens og kommunens ansvar under og efter opholdet, herunder sammenhængen mellem efterforsorg og den hjælp, kommunerne har ansvar for at visitere borgeren til, når borgeren har brug for støtte til at bo i

eget hjem. Således gælder, at bostøtte i form af blandt andet de evidensbaserede bostøttemetoder er at betragte som støtte, som borgeren skal visiteres til efter § 85, og som derfor er kommunens ansvar at visitere borgere til.

Det er vurderingen, at de nuværende regler ikke i tilstrækkelig grad angiver, hvad der kan indeholdes i den efterforsorg, som boformslederen kan beslutte at yde, ligesom det ikke er tilstrækkeligt tydeligt, at efterforsorgen er et supplement og ikke erstatning til den støtte, som kommunen skal tilbyde og visitere til borgere med behov herfor, når de flytter i egen bolig efter servicelovens § 85. Denne uklarhed kan medføre, at herberger beslutter at yde efterforsorg i et omfang, der ligger ud over rammerne for den indsats, som herberget kan levere uden kommunal visitation. Ligesom der ikke er tilstrækkelig tydelighed omkring kommunens ansvar for at levere den tilstrækkelig bostøtte til borgeren, når vedkommende flytter i egen bolig som supplement til eventuelt efterforsorg fra herberget.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Målgruppe

Med den foreslåede ændring af § 110, stk. 1, i serviceloven vil det blive præciseret, at målgruppen for herberger vil omfatte personer med særlige sociale problemer, som har et akut behov for et midlertidigt ophold med støtte og omsorg. Deri ligger, at der er tale om en målgruppe, der ud over manglen på en bolig eller manglende evne til at opholde sig i egen bolig, har andre og samtidige særlige sociale problemer som alkohol-, stof- og blandingsmisbrug, psykisk lidelse, vold, kriminalitet, ringe arbejdsmarkedstilknytning, manglende sociale netværk, et omflakkende liv og rodløshed samt et akut behov for støtte, som ikke er håndteret på anden vis.

Det er generelt en forudsætning, at andre hjælpemuligheder skal være udtømt forud for et egentligt ophold på et herberg. Borgere, der har særlige sociale problemer, som bedst imødekommes ved andre tilbud efter serviceloven, f.eks. bostøtte i eget hjem efter servicelovens § 85, skal som udgangspunkt ikke opholde sig på boformer efter lovens § 110.

Ligeledes gælder det, at borgere, der oplever et akut boligproblem, der ikke har været til at forudse, og derfor er husvilde, skal have hjælp efter servicelovens § 80 om midlertidig husly. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor boligen er brændt eller på anden måde ødelagt, og i tilfælde hvor borgere bliver sat ud af deres bolig pga. huslejerestance, ulovlig beboelse m.v.

UDKAST

Personer, der er husvilde og i målgruppen for servicelovens § 80, kan således kun i helt særlige tilfælde og som en absolut nødløsning gennem en anmodning fra en kommune få ophold for en kortere periode.

Samtidig gælder, at unge under 24 år som udgangspunkt ikke bør opholde sig på herberger, men tilbydes andre tilbud efter lov om social service eller anden lovgivning. Dette gælder dog ikke for herberger, som er målrettet unge med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Det foreslås videre, at den efterfølgende hjælp (efterforsorg), som boformslederen kan træffe beslutning om, udgår af stk. 1 og udfoldes i et nyt stykke 7 i servicelovens § 110.

2.2.3.2. Formål

Med det foreslåede § 110, stk. 2, i serviceloven vil det blive præciseret, at formålet med ophold efter lovens § 110, stk. 1, er at hjælpe personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, over akutte vanskeligheder og understøtte overgangen til en varig boligløsning.

Akutte vanskeligheder skal forstås som vanskeligheder, som medfører et behov for, at borgere med særlige sociale problemer få midlertidigt ophold, omsorg og hjælp til problemstillinger, der udgør en barriere for at komme eller fastholde egen bolig.

Overgangen til egen bolig skal forstås som enten overgangen til en ny bolig for borgere, der ikke har en bolig, overgangen til borgerens eksisterende bolig eller overgangen til en længerevarende ophold efter f.eks. servicelovens § 108.

Det skal sammen med en præcisering af målgruppen sikre, at det er de borgere, der har akut behov for ophold og særlige sociale problemer, der får ophold, og understøtte, at et ophold i højere grad er midlertidigt med henblik på, at der findes en mere varig løsning for borgeren.

Formålet er at sikre større klarhed over ansvarsfordelingen mellem tilbud og kommune. Det gælder blandt andet den indsats, borgeren får under opholdet, og den hjælp, som den enkelte borger kan have behov for, som ligger ud over den hjælp, som boformen tilbyder som led i opholdet, eller

UDKAST

som ikke indgår i boformens tilbud, herunder støtte efter servicelovens § 83 og 85, misbrugsbehandling til personer med et stofmisbrug efter servicelovens § 101 og alkoholbehandling efter sundhedslovens § 141.

Heri ligger, at herberger, som det også er gældende efter de nuværende regler, ikke kan kræve, at en borger går i behandling for f.eks. stof- eller misbrugsbehandling som betingelse for optag. Det ændrer ikke på, at herberger kan målrette sig særlige målgrupper, ligesom der fortsat er mulighed for at udarbejde husordener, som opstiller regler for beboerne.

Den foreslåede ændring vil skulle tydeliggøre, at formålet med et midlertidigt ophold på en boform efter § 110 er, at borgerne skal hjælpes videre til egen bolig med den rette bostøtte og dermed understøtte, at herbergerne alene anvendes af borgere med behovet herfor.

Som konsekvens af det nye § 110, stk. 2 bliver stk. 2-6 herefter til stk. 3-7 og i § 110, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres stk. 4 og 5 til stk. 5 og 6.

2.2.3.3. Efterfølgende hjælp (efterforsorg)

Med den foreslåede ændring vil det blive tydeliggjort, at efterforsorg som en del af det samlede tilbud efter servicelovens § 110 har midlertidig karakter og er knyttet op på overgangen fra udskrivelse til egen bolig. Efterforsorgen vil således skulle understøtte en god overgang efter et ophold på et herberg til en selvstændig tilværelse i egen bolig, såfremt hjælpen vurderes at være nødvendig for at sikre formålet i det foreslåede nye § 110, stk. 2, i serviceloven.

Overgangen til egen bolig vil skulle forstås som enten overgangen til en ny bolig for borgeren, overgangen til borgerens eksisterende bolig eller overgangen til en længerevarende ophold efter f.eks. servicelovens § 108.

Med den foreslåede ændring vil det desuden blive tydeliggjort, at den efterfølgende hjælp ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven. Der kan således være et sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg, og den hjælp, der visiteres til af den kommunale myndighed efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder særligt §§ 83 og 85. Efterforsorgen må dog alene supplere og ikke erstatte eventuelle indsatser efter servicelovens andre bestemmelser. Det er kommunen, der skal visitere til de rette indsatser til borgeren efter udskrivning for at sikre, at vedkommende kan bo i og fastholde egen bolig.

Efterforsorgen vil f.eks. kunne bestå af fortsat tilknytning til boformen, drøftelse af praktiske gøremål i og uden for boligen, hjælp til opsætning af indbo, støtte til at indgå i dialog med kommunen, hjælp til indkøb af dagligvarer, opbygning af sociale netværk, vejledning i relation til økonomi eller lignende. En tidligere beboer vil således fortsat kunne komme på forsorgshjemmet og benytte sig af forsorgshjemmets sociale aktiviteter og det fælleskab, der er på tilbuddet.

Boformens efterforsorg skal ophøre, når den ikke længere tilbydes i tilknytning til borgerens overgang til egen bolig, eller den får en sådan karakter, at den erstatter indsatser efter serviceloven, som borgeren har ret til, f.eks. bostøtte efter servicelovens § 85.

Det vil samtidig betyde, at efterforsorg i form af egentlig bostøtte såsom CTI-forløb (Critical Time Intervention) ligger uden for rammerne af, hvad efterforsorg omfatter, og at denne type indsats skal visiteres af den ansvarlige kommune som en del af dennes ansvar for, at borgeren modtager den nødvendige støtte i egen bolig. Det kan i den forbindelse være relevant, at boformerne tilkøbes som leverandør af bostøtten grundet deres kendskab til borgeren.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle sikre tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen efter opholdet på en boform efter servicelovens § 110.

2.3. Udvidelse af anvendelsen af udslusningsboliger

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Udslusningsboliger

Efter § 63 i almenboligloven kan en almen boligorganisation indgå aftale med en kommunalbestyrelse om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger. Kommunalbestyrelsen skal ved udlejning af ledige almene familieboliger som udslusningsboliger refundere lejeren forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse, fratrukket boligstøtte og det beløb, som borgerne betaler for ophold i et botilbud omfattet af §§ 107 eller 110, jf. servicelovens § 163 a, 1. pkt.

UDKAST

Kommunen betaler lejen fra det tidspunkt, den ledige bolig er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Ved opsigelse af lejerens, betaler kommunen huslejen i perioden fra lejerens fraflytning til genudlejning sker, dog ikke ud over det tidspunkt, hvorfra en opsigelse ville have haft virkning efter § 88 i almenlejeloven.

Herudover garanterer kommunen for boligtagerens opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser over for boligorganisationen til at istandsætte boligen ved fraflytning.

En udslusningsbolig er en almen bolig, som udlejes til personer, der opholder sig i midlertidige botilbud eller på forsorgshjem efter servicelovens §§ 107 eller 110. Med kommunalbestyrelsens godkendelse er det muligt at aftale visse afvigelser fra de almindelige lejevilkår i almene boliger i en periode på højst 2 år, jf. § 4, stk. 3, i almenlejeloven.

2.3.1.2. Udlejning af almene ældreboliger

Efter almenboliglovens § 54 anviser kommunalbestyrelsen ældre og personer med handicap til almene ældreboliger. Som følge heraf dækker kommunen eventuelt tomgangsleje og de kontraktmæssige forpligtelser ved lejerens fraflytning fra ældreboligen, jf. almenboliglovens § 54, stk. 4. En kommune betaler lejen fra det tidspunkt, den pågældende ældrebolig er til rådighed, og indtil udlejning sker. Der er ikke fastsat regler om, hvor længe en kommune skal dække tomgangslejen i almene ældreboliger.

Kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation kan dog aftale, at anvisningen af boligerne overgår til den almene boligorganisation, jf. almenboliglovens § 55, stk. 1.

Den kommunale forpligtelse til at dække udgifter til tomgangsleje i almene ældreboliger skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, jf. almenboliglovens § 105, og kommunalbestyrelsens kompetence til at yde tilsagn om støtte til etablering af almene ældreboliger ved nybyggeri eller ombygning, jf. almenboliglovens § 115, stk. 1-4. Ved tilsagnet skal kommunalbestyrelsen vurdere behovet for boligerne for at sikre, at udbuddet af almene ældreboliger er afstemt med lokale behov for sådanne boliger. Ved tilsagnet træffer kommunen beslutning om antallet af boliger, deres størrelse, indretning, beliggenhed og huslejeniveauet under hensyn til, at ældreboligerne kan påregnes udlejet

UDKAST

til ældre og personer med handicap.

I tilfælde af udlejningsvanskeligheder i almene ældreboliger har kommunalbestyrelsen en række muligheder for at agere herpå, der er beskrevet i vejledning nr. 9932 af 30. oktober 2018 om afhjælpning af udlejningsvanskeligheder i almene ældreboliger.

Ved midlertidige udlejningsvanskeligheder kan almene ældreboliger lejes ud til en anden personkreds, indtil det på ny er muligt at leje dem ud til ældre og personer med handicap, jf. almenboliglovens § 55, stk. 6.

Endvidere kan en boligorganisation med kommunalbestyrelsens godkendelse udleje ledige almene ældreboliger som almene familie- eller ungdomsboliger svarende til de regler, der gælder for udlejningen af disse boliger, jf. almenboliglovens § 55, stk. 7. Ved ledighed af boligerne kan kommunalbestyrelsen beslutte, at de pågældende boliger på ny skal udlejes som almene ældreboliger.

I tilfælde af permanente udlejningsvanskeligheder kan en kommunalbestyrelse og en almen boligorganisation aftale at ommærke ældreboligerne til almene familie- eller ungdomsboliger, jf. almenboliglovens § 3, stk. 1, nr. 6, og § 4, stk. 1, nr. 6. Det indebærer, at boligerne udlejes som almene familie- eller ungdomsboliger og følger de regler i almenboligloven, der gælder for disse boliger. Det er en betingelse, at der er efterspørgsel efter de ommærkede boliger. I henhold til de gældende regler kan ældreboliger ejet af en kommune eller en selvejende ældreboliginstitution dog ikke ommærkes, da kommunen og en selvejende ældreboliginstitutioner ikke kan eje og drive almene familie- og ungdomsboliger.

Hvis ommærkning af de ledige ældreboliger ikke er en løsning på udlejningsvanskelighederne, giver almenboligloven desuden mulighed for at afhænde boligerne til anden side eller alternativt at nedrive boligerne. Afhændelse og nedrivning af almene boliger forudsætter imidlertid både kommunalbestyrelsens og boligministerens godkendelse, jf. almenboliglovens § 27, stk. 1 og 2, og § 28, stk. 1 og 2. Afhændelse eller nedrivning af almene ældreboliger, som er ejet af en kommune eller en region, skal dog ikke godkendes af boligministeren.

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de almene boligorganisationer og kan meddele de påbud m.v., som skønnes nødvendige for at sikre en

UDKAST

forsvarlig drift af den almene boligorganisation og dens afdelinger i overensstemmelse med de regler, der fastsat herfor, jf. almenboliglovens §§ 164 og 165.

Hvis der er vedvarende udlejningsproblemer i en ældreboligafdeling, er boligorganisationen som led i forsvarlig økonomistyring forpligtet til at håndtere problemet for at undgå unødige økonomisk tab. Det ligger ligeledes inden for kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse i samarbejde med boligorganisationen at søge en løsning på ubalancen.

En boligorganisation skal varetage sine interesser og kan ikke påtage sig en uforsvarlig økonomisk risiko ved f.eks. at aftale en ommærkning af almene ældreboliger til familieboliger, uden at der er den fornødne efterspørgsel efter de pågældende boliger.

2.3.1.3. Udlejning af almene ungdomsboliger

Efter § 54 i almenboligloven skal ledige almene ungdomsboliger lejes ud til unge uddannelsessøgende og andre unge med et særligt behov derfor (den berettigede personkreds). Ungdomsboliger, der er tilvejebragt ved ommærkning af almene ældre- eller familieboliger efter almenboliglovens § 4, stk. 1, nr. 7 og 10, kan alene anvises til uddannelsessøgende.

Endvidere kan startboliger etableret efter § 101 a i almenboligloven alene anvises af kommunen til unge mellem 18- 24 år, der har et særligt behov for disse boliger. Endelig gælder, at ungdomsboliger, der er etableret på midlertidige ledige byggegrunde ved dispensation efter § 19 i lov om planlægning, jf. lovebekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 (herefter planloven), kun kan anvendes som studieboliger.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at hver fjerde ledige almene ungdomsbolig skal anvises til unge med særligt behov for sådanne boliger, og indgå aftale med en boligorganisation om at stille ledige ungdomsboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen til løsning af påtrængende boligsociale problemer i kommunen i forhold til boliger til unge. Som følge heraf dækker kommunen eventuelt tomgangsleje og de kontraktmæssige forpligtelser ved lejerens fraflytning fra ungdomsboligen ældreboligen, jf. almenboliglovens § 59, stk. 1, 3. og 4. pkt. En kommune betaler lejen fra det tidspunkt, den pågældende ungdomsbolig er til rådighed, og indtil udlejning sker.

Det er som udgangspunkt boligorganisationen eller den selvejende almene institution, der udlejer boligerne, men kommunalbestyrelsen kan efter

aftale med den almene boligorganisation bestemme, at der kan ske fælles anvisning af ungdomsboliger i kommunen til uddannelsessøgende eller andre unge. En sådan anvisningsvirksomhed kan oprettes fælles for flere kommuner og kan samordnes med anden virksomhed, der tager sigte på formidling af boliger for unge.

2.3.1.4. Udlejning af udslusningsboliger

Almenlejelovens regler er som udgangspunkt ufravigelige. Det gælder dog særligt efter almenlejelovens § 4, stk. 3, at lovens §§ 39 og 40, kapitel 12, § 79, stk. 2, og §§ 85 og 88, med kommunalbestyrelsens godkendelse kan fraviges ved aftale mellem udlejer og lejer, når lejemålet er en udslusningsbolig i henhold til almenboliglovens § 63.

Bestemmelserne i §§ 39 og 40 omhandler lejerens ret til at udføre forbedringer af boligen og ved fraflytning få godtgørelse for de afholdte dokumenterede udgifter. Når bestemmelserne kan fraviges, betyder det, at lejerens ret til at udføre forbedringer af boligen ved aftale kan begrænses eller afskæres.

Kapitel 12 omhandler lejerens ret til at overdrage brugsretten til lejemålet til andre, enten midlertidigt ved fremleje eller permanent ved bytte og fortsættelse. Bestemmelsen i § 79, stk. 2, omhandler lejerens pligt til at indhente udlejerens samtykke inden brugen af det lejede overlades til andre end medlemmer af lejerens husstand. Når disse regler kan fraviges betyder det, at lejerens ret til at overdrage eller overlade brugsretten til andre kan begrænses eller afskæres.

Almenlejelovens § 85 opremser de situationer, hvor udlejeren kan opsige lejeaftalen med lejerens, og § 88 angiver opsigelsesvarslets længde, som almindeligvis er 3 måneder. Når disse regler kan fraviges, kan det gyldigt aftales, at andet kan danne grundlag for en opsigelse, ligesom opsigelsesvarslets længde ved aftale kan fraviges. Herunder gælder det, at det kan aftales, at udlejer efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan opsige lejerens med virkning fra det tidspunkt, hvor lejerens får stillet en bolig til rådighed i en boform omfattet af serviceloven.

Det kan endvidere aftales, at lejemålet ikke kan forbedres efter lejerens ønske, jf. § 37 b i almenboligloven.

Lejeaftaler om udslusningsboliger er efter sit formål af midlertidig karakter, og det er derfor fundet hensigtsmæssigt at muliggøre en

fravigelse af de regler i almenlejeloven, som efter deres indhold ikke egner sig til de midlertidige lejeforhold. Dette er bl.a. lejerens ret til at foretage forbedringer af boligen samt retten til at overdrage brugsretten til lejemålet til andre. Fravigelserne er midlertidige, så hvis lejeforholdet varer længere end 2 år, vil det overgå til at være på almenlejelovens almindelige vilkår.

Lejeaftaler om udslusningsboliger er samtidig ofte blot en del af en større kommunal indsats for borgeren, og derfor er det ligeledes fundet hensigtsmæssigt at muliggøre en fravigelse af reglerne for opsigelse af lejerens, således at det f.eks. kan aftales, at lejerens kan opsiges, hvis lejerens får stillet en bolig til rådighed i en boform omfattet af serviceloven.

Det skal fremgå af lejeaftalen, hvor længe de aftalte fravigelser er gældende inden for en periode på højst 2 år fra lejeforholdets begyndelse.

2.3.1.5 Tilskud til udslusningsboliger

Det følger af servicelovens § 163, stk. 2, at beboerne betaler for ophold i boformer efter lovens §§ 107-110.

Det følger af servicelovens § 163 a, 1. pkt., at en kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i almenboligloven, skal refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. servicelovens § 163, stk. 2, som lejerens skulle have betalt i et botilbud omfattet af servicelovens §§ 107 eller 110.

Efter de gældende regler skal refusionen efter servicelovens § 163 a, 1. pkt. fradrages i borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomsthængige offentlige ydelser, idet der ikke eksplicit lovhjemmel til at undtage refusionen for fradrag i disse ydelser.

2.3.2. Transport- og Boligministeries og Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Med økonomiaftalen for 2021 blev regeringen og KL enige om at styrke samarbejdet om indsatsen til udsatte borgere på herberger og kvindekrisecentre, så de hurtigere hjælpes videre og får den rette støtte til en selvstændig tilværelse i egen bolig og et liv uden vold.

En af de muligheder, som kommunerne har for at hjælpe borgere med ophold på midlertidige boformer efter serviceloven videre til egen bolig med et huslejetilskud, er udslusningsboliger i almene familieboliger. Det er en forudsætning, at den boligsøgende har behov for en særlig social indsats, hvor opnåelsen og fastholdelsen af en bolig står centralt i forhold til at

UDKAST

håndtere borgerens udfordringer. Det er ikke tilstrækkeligt, at en person står uden bolig.

Det er efter de gældende regler dog alene muligt at tilbyde en udslusningsbolig til personer med ophold på midlertidige tilbud efter servicelovens §§ 107 og 110 og dermed ikke for kvinder med ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109 på trods af, at det også her kunne vurderes at kunne være relevant. Det betyder, at der ikke kan ydes et huslejetilskud til en udslusningsbolig efter servicelovens § 16 a, stk. 1, til kvinder, der har haft ophold på et kvindekrisecenter.

Efter de gældende regler i almenboliglovens § 63, er det alene almene familieboliger, der kan anvendes som udslusningsboliger. Det vurderes, at en udvidelse af, hvilke typer af almene boliger der kan anvendes som udslusningsboliger, vil gøre ordningen mere fleksibel at anvende for kommunerne, uden at medføre tilsvarende negative konsekvenser. En udvidelse af ordningen vil gøre en større boligmasse tilgængelig til brug for udslusningsboliger. Anvendelsen af almene ældreboliger som udslusningsboliger kan endvidere afhjælpe problemer med udlejningsvanskeligheder af almene ældreboliger, som kan forekomme, særligt uden for de større byer. Samtidigt har hjemløsetællinger senest vist en stigning i antallet af hjemløse uden for de største danske kommuner.

Det er efter de gældende regler muligt, at udleje en udslusningsbolig i en periode på højst 2 år. Dette følger af almenlejelovens § 4, stk. 3, efter hvilken det er muligt at fravige en række af almenlejelovens generelle bestemmelser. Dette vedrører bl.a. lejerens ret til at foretage forbedringer af boligen, samt retten til at overdrage brugsretten til lejemålet til andre. Herudover er det også muligt, på opfordring fra kommunalbestyrelsen, at opsiges lejemålet. Det er dog vurderingen, at det kan være hensigtsmæssigt både for kommunen og for de udsatte borgere, som udsluses fra botilbud i regi af serviceloven, at det bliver muligt at forlænge udslusningsperioden med op til 3 år. Det gælder, at en rehabiliteringsperiode på 2 år, kan være for kort tid til, at en borger med meget komplekse udfordringer kan opnå den påkrævede betalingsevne. Derfor kan det være en fordel, hvis udslusningsperioden kan forlænges. Herudover vurderes det også at kunne medvirke til at nedbringe andelen af lange ophold i de midlertidige §§ 107 og 110-boformer i regi af serviceloven.

Ved en fejl blev der med indførelsen af udslusningsboliger og muligheden for refusion efter servicelovens § 163 a ikke sikret lovhjemmel til, at refusionen ikke skulle fradrages i borgerens eventuelle forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Det medfører, at ordningen ikke bruges i det omfang, det var tiltænkt ved indførelsen, da

borgeren således ikke kan modtage et tilskud uden at blive modregnet i ovennævnte ydelser.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede ændring af almenboliglovens § 63, stk. 1, og et nyt § 63, stk. 2, vil brugen af boligtyper blive udvidet til også at omfatte almene ældre- og ungdomsboliger på lige fod med almene familieboliger.

Ændringen vil medføre, at kommunerne har bedre mulighed for at tilbyde borgere på midlertidige boformer efter serviceloven en udslusningsboliger i de tilfælde, hvor kommunerne vurderer, at det er relevant. Med udvidelsen sikres det blandt andet, at kommunerne har et mere varieret udbud af boliger til rådighed. Dette kan være med til at sikre et bedre match mellem bolig og borger, og kan ligeledes bevirke, at et større antal boliger er tilgængelige. Med udvidelse af ordningen til også at gælde almene ældreboliger vil kommuner, som oplever vanskeligheder ved at udleje ældreboliger, få en ny mulighed for at håndtere sådanne udlejningsvanskeligheder.

Med den foreslåede ændring af almenboliglovens § 63, stk. 2, der med lovforslaget vil blive stk. 3 vil målgruppen for udslusningsboliger blive udvidet til også at omfatte kvindekrisecentre efter servicelovens § 109. Ændringen vil medføre, at kommunerne har mulighed for, at anvise borgere med ophold på en borform efter servicelovens § 109 til en udslusningsbolig på samme vilkår, som borger der opholder sig på boformer efter §§ 107 og 110. Som det er tilfældet med borgere på borformer efter servicelovens § 107 og 110, er også § 109-borformen af midlertidig karakter, hvilket kan betyde, at brugerne har behov for støtte til at komme i egen bolig. Med ændringen vil kommunen kunne yde refusion af husleje til borgere fra en § 109-boform i serviceloven der udsluses i en udslusningsbolig. Dette giver kommunerne markant bedre mulighed for, at anvise disse borformsbrugere en permanent bolig, idet målgruppen kan have svært ved at opnå en tilstrækkelig betalingsevne.

Med den foreslåede ændring af almenlejelovens § 4, stk. 3 vil udlejningsperioden blive udvidet, således at kommunen kan indgå en aftale med en borger i målgruppen om en udslusningsperiode på op til fem år afhængigt af den konkrete situation. Dette skal sikre, at det også bliver muligt at anvende udslusningsboliger i tilfælde, hvor kommunen vurderer, at en borgers rehabiliteringsperiode vil være længere end to år. Det er hensigten, at borgere der visiteres til en udslusningsbolig, inden for den aftalte periode, skal blive i stand til at opnå en betalingsevne, som gør det muligt at betale den fulde husleje.

Der lægges i øvrigt vægt på, at borgere, der anvises en udslusningsbolig, ikke automatisk har en forlænget udslusningsperiode på op til 5 år.

UDKAST

Hensigten er, at de særlige vilkår så vidt muligt målrettes borgere efter en konkret og individuel vurdering på anvisningstidspunktet. Dette er af hensyn til borgerens lejerettigheder og hensynet til at begrænse muligheden for økonomiske særtilskud.

Med den foreslåede ændring i servicelovens § 163 a, 1. pkt., og et nyt § 163 a, stk. 2, vil der blive sikret hjemmel til, at kvinder med ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109 omfattes af huslejetilskuddet, ligesom det vil blive sikret, at tilskuddet ikke fradrages i borgernes forsørgelsesydelse, og dermed indfris intentionerne med huslejetilskuddet til udslusningsboliger efter servicelovens § 163 a, da det blev indført.

Med indførelsen af den foreslåede bestemmelse i § 163 a, stk. 2, vil det blive sikret, at der er hjemmel til, at refusion efter servicelovens § 163 a, stk. 1, ikke fradrages borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige ydelser. Dermed vil det blive sikret, at reglerne bringes i overensstemmelse med de oprindelige intentioner med ordningen.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget understøtter sammenhæng på tværs. Lovforslaget understøtter tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn i forhold den enkelte borgers behov for en udslusningsbolig.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante, eftersom forslaget ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller.

UDKAST

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. november 2020 til den 16. december 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fællesforbund, Ankestyrelsen, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors Danmark, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Børne – og Kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Center for Socialt Udsatte Horsens, Danmarks Statistik, Danner, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Dansk Handicapforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Addiktiv Medicin, Dansk Selskab for Børnesundhed, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab, Dansk Sygeplejeråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Domstolsstyrelsen, DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, Etisk Råd, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FOA, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, FSD - Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Hjem til Alle, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK/kommunal, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Hus Forbi, Institut for Menneskerettigheder, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, Kirkens Korshær, KFUMs Sociale Arbejde, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Lænken, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb

UDKAST

(SPOR), Lederforening for offentlige ledere i hjemløshedsindsatser, Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, Politiforeningen, Projekt Udenfor, Psykiatrifonden, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Familieretshuset, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Ungdommens Røde Kors, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, WeShelter

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager omsorg og støtte under opholdet.

De gældende regler er ikke i tilstrækkelig grad tydelige omkring, at formålet med et ophold på et kvindekrisecentre er midlertidigt og ud over støtte, omsorg og rådgivning har til formål at beskytte kvinden og eventuelle ledsagende børn. Derudover er det ikke tilstrækkeligt tydeligt, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kvinden og eventuelle ledsagende børn modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven. Denne uklarhed kan medføre, at kvinder og eventuelle ledsagende børn har længere ophold end nødvendigt, og at de ikke modtager den hjælp og støtte, som de har behov for og ret til efter serviceloven.

Med det foreslåede nye stk. 2 i § 109 i lov om social service vil det følge af bestemmelsen, at formålet med kvindekrisecentre er at tilbyde midlertidigt ophold samt beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelle ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig.

Det præciseres videre af den foreslåede nye bestemmelse, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

UDKAST

Hensigten med forslaget er at præcisere formålet med ophold på et kvindekrisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et kvindekrisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold.

Forslaget vil endvidere præcisere, at beskyttelse af kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold, er en væsentlig del af formålet med opholdet.

Derudover vil forslaget tydeliggøre, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, kvinderne modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en større tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter servicelovens § 109.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Som konsekvens af den nye foreslåede § 109, stk. 2 bliver § 109 stk. 2-9 herefter til stk. 3-10.

Som konsekvens heraf gælder for § 109, stk. 6, der bliver til stk. 7, at stk. 4 og 5 bliver til stk. 5 og 6 og stk. 2 til stk. 3.

Til nr. 3

Det fremgår af servicelovens § 109, stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på krisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse på krisecentret, og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v., og den skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud.

De nuværende regler er ikke i tilstrækkelig grad tydelige omkring formålet med et ophold på et kvindekrisecenter, hvilket kan medføre, at den indledende og koordinerede rådgivning fra kommunen ikke i tilstrækkeligt grad understøtter, at kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle

UDKAST

ledsagende børn hjælpes til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold.

På den baggrund vurderer Social- og Indenrigsministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en ny formålsbestemmelse, der sammen med servicelovens § 109, stk. 7 vil tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7, skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og dermed understøtte formålet efter stk. 2.

Med forslaget nyaffattes servicelovens § 109, stk. 7, 2. pkt., der som følge af lovforslaget § 1, nr. 1, vil blive stk. 8, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen for at understøtte formålet efter det foreslåede nye § 109, stk. 2, i serviceloven skal iværksætte den indledende rådgivning så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen, og kommunalbestyrelsen skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.

Formålet med ændringen er dermed at sikre, at rådgivningen vil understøtte formålet med et ophold på et kvindekrisecenter efter den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 109, stk. 2. Efter denne nye bestemmelse vil formålet et midlertidigt ophold være at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og evt. ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Derudover fremgår, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven«

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Det vurderes, at der i de gældende regler ikke er tilstrækkelighed tydelighed om, at der skal være et akut behov for ophold på et herberg for personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte og omsorg. Det kan medføre, at borgere uden akutte behov, og som derfor ikke er i målgruppen, tager ophold på et herberg.

UDKAST

Med den foreslåede ændring af servicelovens § 110, stk. 1, vil det blive tilføjet, at der skal være et akut behov for botilbud og tilbud om aktiverende støtte og omsorg.

Formålet med ændringen er at understøtte, at de borgere, der har et akut behov for et botilbud og aktiverende støtte og omsorg, kan få ophold, og samtidig sikre, at der er tydelighed både i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune.

Med den foreslåede ændring vil den efterfølgende hjælp (efterforsorg), som boformslederen kan træffe beslutning om, udgå af servicelovens § 110, stk. 1. Den efterfølgende hjælp, som boformslederen kan træffe beslutning om i form af efterforsorg vil i stedet fremgå af det nye stk. 8, der foreslås indsat i lovens § 110, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 2.1 i lovforslagets de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 5

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Det vurderes, at der efter de gældende regler ikke er tilstrækkelig tydelighed om, at formålet med ophold på et herberg er midlertidigt og at støtten, som borgeren modtager under opholdet, ikke må erstatte den hjælp og støtte, som borgeren har ret til efter serviceloven. Det medfører uklarhed over den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter servicelovens § 110.

UDKAST

Det følger af det foreslåede nye § 110, stk. 2, i serviceloven, at formålet med et midlertidigt ophold efter lovens § 110, stk. 1, er at hjælpe personer med særlig sociale problemer over akutte vanskeligheder og i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp efter serviceloven.

Det fremgår videre af det foreslåede nye stk. 2, at den aktiverende støtte og omsorg under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Akutte vanskeligheder vil skulle forstås som vanskeligheder, som medfører et behov for, at borgere med særlige sociale problemer får midlertidigt ophold, omsorg og hjælp til problemstillinger, der udgør en barriere for at komme i eller fastholde egen bolig.

Overgangen til egen bolig vil skulle forstås som enten overgangen til en ny bolig for borgere, der ikke har en bolig, overgangen til borgerens eksisterende bolig eller overgangen til en længerevarende ophold efter f.eks. servicelovens § 108.

Formålet med den foreslåede nye bestemmelse vil sammen med en præcisering af målgruppen, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, være at sikre, at det er de borgere, der har akut behov for et botilbud og særlige sociale problemer, der får ophold på herberger. Det vil endvidere være formålet at understøtte, at et ophold i højere grad er midlertidigt med henblik på, at der findes en mere varig løsning for borgeren.

Den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 110, stk. 2, vil sikre tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter lovens § 110.

Der vil herunder blive sikret en tydeliggørelse af, at den enkelte borger kan have behov for særlig støtte, behandling eller andet, som ligger ud over den hjælp, som boformen kan tilbyde, og at den aktiverende støtte og omsorg under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Den foreslåede bestemmelse vil således tydeliggøre, at borgere, der har behov for længerevarende ophold og mere specialiserede indsatser på baggrund af en konkret og individuel vurdering, bør tilbydes ophold i boformer efter servicelovens §§ 107 eller 108. Dette vil navnligt gøre sig gældende for personer med fysiske eller psykiske handicap, personer med

UDKAST

psykiske lidelser og ældre hjemløse, der har behov for mere intensiv støtte, pleje og omsorg.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Som konsekvens af det nye § 110, stk. 2 ændres stk. 4 og 5 til stk. 5 og 6 i § 110, stk. 6, der bliver stk. 7.

Til nr. 7

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Som en del af opholdet på en boform efter servicelovens § 110, stk. 1 kan lederen efter de gældende regler beslutte at tilbyde borgeren efterfølgende hjælp (efterforsorg) i forbindelse med, at borgerne flytter i egen bolig.

Efterforsorg har som en del af det samlede ophold på et herberg en midlertidig karakter og har til formål at understøtte en god overgang efter et ophold på et herberg til en selvstændig tilværelse i egen bolig og til øvrig hjælp efter serviceloven f.eks. i form af bostøtte efter lovens § 85, som visiteres af kommunen.

Med den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 110, stk. 8, vil boformslederens mulighed for at træffe beslutning om at yde efterfølgende hjælp til borgeren i overgangen til egen bolig, såfremt hjælpen vurderes at være nødvendig for at sikre formålet i lovens § 110, stk. 2, blive præciseret.

Overgangen til egen bolig vil skulle forstås som enten overgangen til en ny bolig for borgere, der ikke har en bolig, overgangen til borgerens eksisterende bolig eller overgangen til længerevarende ophold efter f.eks. servicelovens § 108.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden tydeliggøre, at den efterfølgende hjælp ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Efterforsorg har som en del af det samlede tilbud efter servicelovens § 110 en midlertidig karakter og har til formål at understøtte en god overgang

UDKAST

efter et ophold på et herberg til en selvstændig tilværelse i egen bolig og til eventuel hjælp i form af f.eks. bostøtte efter lovens § 85, som visiteres af kommunen. Der kan være et sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg, og den hjælp, der visiteres til af den kommunale myndighed efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder særligt lovens §§ 83 og 85.

Efterforsorg er således et supplement til den hjælp, kommunen visiterer borgeren til for at sikre, at vedkommende kan bo i og fastholde eget hjem og kan bestå af f.eks. fortsat tilknytning til boformen, drøftelse af praktiske gøremål i og uden for boligen, opbygning af sociale netværk, hjælp til økonomi eller lignende. Boformens efterforsorg skal således ophøre, når den ikke længere tilbydes i tilknytning til borgerens overgang til egen bolig, eller den får en sådan karakter, at den erstatter indsatser efter serviceloven, som borgeren har ret til, f.eks. bostøtte efter servicelovens § 85.

Det betyder samtidig, at efterforsorg i form af egentlig bostøtte såsom CTI-forløb (Critical Time Intervention) ligger uden for rammerne af, hvad efterforsorg omfatter, og at denne type indsats skal visiteres af den kommune, der har ansvaret for at yde hjælp og støtte til borgeren efter §§ 9-9b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det kan i den forbindelse være relevant, at boformerne tilkøbes som leverandør af bostøtten grundet deres konkrete kendskab til borgeren og målgruppen. I et sådan tilfælde vil der være tale om, at et herberg kan levere kommunalt visiteret bostøtte efter servicelovens § 85.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem tilbud og kommune, herunder om indsatsen efter opholdet på en boform efter servicelovens § 110.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det følger af servicelovens § 163 a, 1. pkt., at en kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i almenboligloven, skal refundere lejeren forskellen mellem lejerenes udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. servicelovens § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt i et botilbud omfattet af servicelovens §§ 107 eller 110.

Efter de gældende regler skal refusionen efter servicelovens § 163 a, 1. pkt. fradrages i borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige

UDKAST

offentlige ydelser, idet der ikke eksplicit lovhjemmel til at undtage refusionen for fradrag i disse ydelser

Det fremgår af § 63 i almenboligloven, at en almen boligorganisation kan indgå aftale med en kommunalbestyrelse om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger. Det fremgår af almenboliglovens § 63, stk. 2, at en udslusningsbolig er en almen bolig, som udlejes til personer, der opholder sig i midlertidige botilbud eller på forsorgshjem efter servicelovens §§ 107 eller 110, og som udlejes på de vilkår, der fremgår af almenlejelovens § 4, stk. 3.

Med den foreslåede ændring, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, af almenboliglovens § 63, stk. 2, der som følge af lovforslagets § 2, nr. 2, vil blive til stk. 3 vil målgruppen for udslusningsboliger blive udvidet til også at omfatte kvindekrisecentre efter servicelovens § 109. Der henvises i øvrigt til afsnit 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Som følge af lovforslagets § 2, nr. 3, foreslås det, at der i servicelovens § 163 a, 1. pkt., indsættes en henvisning til servicelovens § 109.

Med den foreslåede ændring af servicelovens § 163 a, 1. pkt., vil huslejetilskuddet til en udslusningsbolig blive udvidet til også at omfatte kvinder, der har haft ophold på et kvindekrisecenter efter servicelovens § 109.

Ændringen vil sammen med lovforslagets foreslåede ændringer i almenboligloven og almenlejeloven, herunder den foreslåede udvidelse af målgruppen til at omfatte kvinder med ophold på kvindekrisecentre, understøtte, at kommunerne vil have vide muligheder for at tilbyde en udslusningsbolig for personer med ophold på midlertidige boformer efter serviceloven i de tilfælde, hvor kommunerne vurderer, at det er relevant.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det følger af servicelovens § 163, stk. 2, at beboerne betaler for ophold i boformer efter lovens §§ 107-110.

Det følger af servicelovens § 163 a, 1. pkt., at en kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i almenboligloven, skal refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det

UDKAST

beløb, jf. servicelovens § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt i et botilbud omfattet af servicelovens §§ 107 eller 110.

Med indførelsen af § 163 a i serviceloven blev der ved en fejl ikke sikret den nødvendige lovhjemmel til at sikre, at huslejetilskuddet ikke modregnes borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Det har den konsekvens, at huslejetilskuddet og dermed udslusningsboliger ikke anvendes i det omfang, det var tiltænkt ved indførelsen.

Med den foreslåede ændring af servicelovens § 163 a, hvorved der indsættes et nyt stk. 2, vil der blive sikret hjemmel til, at tilskuddet ikke fradrages i borgernes forsørgelsesydelse. Dermed vil intentionerne med huslejetilskuddet til udslusningsboliger efter servicelovens § 163 a, da det blev indført, blive indfriet.

Ændringen vil sammen med lovforslagets foreslåede ændringer i almenboligloven og almenlejeloven, herunder den foreslåede udvidelse af målgruppen til at omfatte kvinder med ophold på kvindekrisecentre, understøtte, at kommunerne vil have vide muligheder for at tilbyde en udslusningsbolig for personer med ophold på midlertidige boformer efter serviceloven i de tilfælde, hvor kommunerne vurderer, at det er relevant.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Ifølge almenboliglovens § 63, stk. 1, kan kommunen indgå aftale med en almen boligorganisation om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning af boligerne som udslusningsboliger, jf. almenboliglovens § 63, stk. 2, hvoraf fremgår, at en udslusningsbolig er en bolig, som udlejes til personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter servicelovens §§ 107 eller 110, og som udlejes på de vilkår, der fremgår af lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019 om lov om leje af almene boliger (almenlejelovens) § 4, stk. 3.

Efter almenlejelovens § 4, stk. 3, udlejes boliger som en permanent bolig. Ifølge bestemmelsen kan boligen lejes ud som udslusningsbolig i en periode i op til 2 år. I udslusningsperioden fraviges visse af lejereglerne i almenlejeloven. Når udslusningsperioden udløber, fortsættes lejemålet på almenlejelovens almindelige lejevilkår.

UDKAST

Det bemærkes, at det med lovforslagets § 3 nr. 2, foreslås, at udslusningsperioden kan udvides fra 2 år med op til 3 år.

Det foreslås, at almenboliglovens § 63, stk. 1, om indgåelse af aftaler om udslusningsboliger udvides til også at omfatte almene ungdomsboliger, jf. dog det foreslåede nye stk. 5 i almenboliglovens § 63, jf. lovforslagets § 2, nr. 4. Efter det foreslåede nye stk. 5, vil almenboliglovens § 63, stk. 1, ikke finde anvendelse for almene ungdomsboliger tilvejebragt ved ommærkning af almene familie- og ældreboliger efter lovens § 4, stk. 1, nr. 7 og 10, og startboliger etableret efter lovens § 101 a samt studieboliger etableret på grunde efter § 19 i lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 (herefter planloven). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4.

Baggrunden for forslaget om at udvide almenboliglovens § 63, stk. 1, til også at omfatte almene ungdomsboliger er at styrke kommunernes indsats for at bekæmpe hjemløsheden blandt unge.

De sidste års forstærkede indsats mod hjemløshed blandt unge har nedbragt antallet af unge hjemløse. Med forslaget om at udvide almenboliglovens § 63, stk. 1, til også at omfatte almene ungdomsboliger vil denne indsats kunne øges, idet den vil give kommunerne en bredere og mere fleksibel mulighed for at tilbyde udslusningsboliger til unge hjemløse, der opholder sig i midlertidige botilbud efter serviceloven. De unge vil derved hurtigere kunne hjælpes ud fra disse botilbud, hvor der er risiko for, at de møder et miljø, der fastholder dem i hjemløshed.

Med forslaget vil kommunerne, hvor de finder det relevant, kunne indgå aftaler med almene boligorganisationer om at oprette udslusningsboliger i almene ungdomsboliger i lighed med de regler, der gælder for almene familieboliger. Kommunerne vil derved få mulighed for at kunne tilbyde unge en udslusningsbolig i et boligmiljø, hvor de kan indgå i sociale fællesskaber sammen med andre unge.

Med en ungdomsbolig vil de unge desuden få en passende boligform, der modsvarer formålet med en udslusningsbolig – nemlig at hjælpe de unge videre til en selvstændig tilværelse efter udslusningsperioden og som vil kunne understøtte dem i at komme i gang med en uddannelse eller komme i beskæftigelse. Hvis den unge påbegynder en uddannelse, vil den pågældende således allerede ved starten heraf have en passende billig bolig, hvilket ofte kan være et problem for unge, der påbegynder en uddannelse.

UDKAST

Forslaget forventes at ville kunne nedbringe antallet af unge hjemløse og forkorte deres ophold på forsorgshjem og herberger.

Derudover foreslås det, at henvisningen i almenboliglovens § 63, stk. 1, til lovens § 63, stk. 2, ændres til at henvise til lovens § 63, stk. 3. Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 2, om indsættelse af nyt stk. 2 i almenboliglovens § 63. Det gældende § 63, stk. 2, vil derfor med forslaget blive § 63, stk. 3.

I øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 2.3 ovenfor.

Til nr. 2

Efter almenboliglovens § 54 anviser kommunalbestyrelsen ældre og personer med handicap til almene ældreboliger. Som følge heraf dækker kommunen eventuel tomgangsleje og de kontraktmæssige forpligtelser ved lejerens fraflytning fra ældreboligen, jf. almenboliglovens § 54, stk. 4.

En kommune betaler lejen fra det tidspunkt, den pågældende ældrebolig er til rådighed, og indtil udlejning sker. Der er ikke fastsat regler om, hvor længe en kommune skal dække tomgangslejen i almene ældreboliger. Kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation kan dog aftale, at anvisningen af boligerne overgår til den almene boligorganisation, jf. almenboliglovens § 55, stk. 1.

Det fremgår af almenboliglovens § 63, stk. 1, at den almene boligorganisation kan indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. lovens § 63, stk. 2. Det bemærkes, at det med lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås, at almenboliglovens § 63, stk. 1, udvides til også at omfatte ungdomsboliger. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2 nr. 1.

Der opleves i nogle kommuner vanskeligheder ved at udleje almene ældreboliger, hvilket bl.a. medfører kommunale udgifter i form af dækning af udgifter til tomgangsleje. I tillæg hertil viser opgørelser, at der de seneste år er sket en markant stigning i antallet af hjemløse på 60 år og derover. Udlejning af almene ældre boliger som udslusningsboliger kan være med til at afhjælpe begge udfordringer.

Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt stk. 2 i almenboliglovens § 63. Efter det foreslåede nye *1. pkt.* vil den almene boligorganisation kunne indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille ledige almene ældreboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger jf. det gældende § 63, stk. 2, i almenboligloven, som med

UDKAST

forslaget vil blive stk. 3, hvis der ikke generelt er efterspørgsel efter almene ældreboliger fra den berettigede personkreds, jf. § 54, stk. 1, i almenboligloven. Efter det foreslåede nye 2. *pkt.* vil kommunalbestyrelsen, hvis den almene boligorganisation indgår aftale med kommunalbestyrelsen, kunne beslutte, at de pågældende boliger ved ledighed på ny skal udlejes som almene ældreboliger.

Forslaget vil indebære, at almene ældreboliger der anvendes som udslusningsboliger, skal udlejes efter reglerne for anvisning af lejere til en udslusningsbolig, jf. almenboliglovens § 63, stk. 1.

De almene ældreboliger, som anvendes som udslusningsboliger, vil således skulle udlejes efter de samme retningslinjer, som gælder ved udlejning af almene familieboliger som udslusningsboliger.

Det er muligt for en kommunalbestyrelse at godkende de samme fravigelser fra de almindelige lejerettigheder, som det fremgår af § 4, stk. 3, i almenlejeloven. Fravigelserne kan højst være gældende i en periode af 2 år (som med lovforslaget foreslås udvidet med muligheden for at forlænge med op til 3 år, jf. forslaget i § 3, nr. 2). Efter udløbet af denne periode vil lejeren have de samme lejerettigheder som øvrige beboere i almene boliger, jf. almenlejeloven. Anvisningen til udslusningsboliger er ikke anvisning efter almenboliglovens § 54, stk. 1, der omhandler anvisning til almene ældreboliger.

Forslagets § 2 nr. 5 vil endvidere indebære, at kommunalbestyrelsen vil kunne udleje almene ældreboliger som er ejet af kommuner og regioner som udslusningsboliger.

Det fremgår af det foreslåede nye § 63, stk. 2, i almenboligloven, at kommunalbestyrelsens udlejning af almene ældreboliger som udslusningsboliger kun kan ske, hvis der ikke generelt er en efterspørgsel efter almene ældreboliger. Det følger deraf, at hvis lejeren i en almen ældrebolig, der anvendes som udslusningsbolig, fraflytter boligen, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der behov for at leje boligen ud igen som ældrebolig. Dette gælder dog ikke, hvis der er behov for udslusningsboligen til en borger, der ellers vil være berettiget at få anvist en almen ældrebolig.

De særlige regler vedr. vurdering af behovet for ældreboliger i kommunen, som følger af lovforslagets § 2 nr. 2, gælder ikke ved udlejning af almene familie- og ungdomsboliger som udslusningsboliger, idet kommunalbestyrelsen her kun skal vurdere, om der fortsat er behov for at anvende familie- eller ungdomsboligen som udslusningsbolig i tilfælde af lejerens fraflytning af boligen.

UDKAST

Baggrunden herfor er som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.1.2, at kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, jf. almenboliglovens § 105, og kommunalbestyrelsens kompetence til at yde tilsagn om støtte til etablering af almene ældreboliger ved nybyggeri eller ombygning, jf. almenboliglovens § 115, stk. 1-4.

I tilfælde af udlejningsvanskelighed i almene ældreboliger er det op til kommunalbestyrelsen at vurdere, om boligen skal lejes ud som udslusningsbolig, eller finde en anden løsning herpå, jf. vejledning nr. 9932 af 30. oktober 2018 om afhjælpning af udlejningsvanskeligheder i almene ældreboliger.

Med forslaget vil kommunerne få en udvidet og mere fleksibel mulighed for at kunne anvise hjemløse ældre borgere eller personer med handicap i midlertidige botilbud en egnet udslusningsbolig.

Der opleves i nogle kommuner udlejningsvanskeligheder ved udlejning af almene ældreboliger. Den foreslåede udvidelse af ordningen om udslusningsboliger vil kunne være med til midlertidigt at løse denne udfordring.

Den foreslåede ændring vil samtidig være med til at reducere kommunernes udgifter til tomgangsleje i almene ældreboliger. I tillæg hertil vil muligheden for at anvende almene ældreboliger øget udbuddet af boliger, der er mulige at anvende som udslusningsboliger og dermed bidrage til at afhjælpe hjemløshed.

Forslaget vil forventeligt kunne medvirke til at nedbringe antallet af især ældre hjemløse i midlertidige botilbud efter serviceloven.

I øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 2.3 ovenfor.

Til nr. 3

Ifølge almenboliglovens § 63, stk. 1, kan kommunen indgå aftale med en almen boligorganisation om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning af boligerne som udslusningsboliger, jf. lovens § 63, stk. 2, hvorefter en udslusningsbolig er en bolig, som udlejes til personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter servicelovens §§ 107 eller 110, og som udlejes på de vilkår, der fremgår af almenlejelovens § 4, stk. 3.

UDKAST

Det foreslås, at der i almenboliglovens § 63, stk. 2, der som følge af lovforslagets § 2, nr. 2, vil blive stk. 3, indsættes en henvisning til servicelovens § 109.

Forslaget indebærer, at målgruppen for udslusningsboliger udvides til også at omfatte kvinder, der opholder sig i midlertidige botilbud efter § 109 i lov om social service.

Kommunerne har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at tilbyde borgere med ophold på en midlertidig boform efter servicelovens § 109 en udslusningsbolig. På trods af, at der i udgangspunktet er tale om midlertidigt ophold, er der konstateret lange opholdstider på boformer efter servicelovens § 109. Med muligheden for, at tilbyde udslusningsboliger til personer fra denne målgruppe, vil kommunen få et ekstra redskab til at hjælpe disse med at opnå en permanent bolig. Samtidigt er der tale om en målgruppe, som kan have en utilstrækkelig betalingsevne. Derfor vil muligheden for at tilbyde en udslusningsbolig med refusion af en del af huslejen kunne tilgodese en del af målgruppen, som det ellers vil have svært ved at opnå en bolig.

Med forslaget vil kommunerne få mulighed for at anvise udslusningsboliger til kvinder i kvindekrisecentre oprettet efter servicelovens § 109.

Udslusningsboliger til kvinder i kvindekrisecentre vil efter forslaget blive udlejet efter de samme regler, der gælder for udlejning af udslusningsboliger til borgere i midlertidige botilbud efter §§ 107 og 110 i serviceloven.

Forslaget vil sammen med de øvrige foreslåede ændringer i almenboligloven og almenlejeloven, herunder udvidelsen af målgruppen til at omfatte kvinder med ophold på kvindekrisecentre, understøtte, at kommunerne vil have vide muligheder for at tilbyde en udslusningsbolig for personer med ophold på midlertidige boformer efter serviceloven i de tilfælde, hvor kommunerne vurderer, at det er relevant.

Til nr. 4

Ifølge gældende regler om almene ungdomsboliger i almenboligloven, kan der kun anvises uddannelsessøgende til almene ungdomsboliger, der er etableret ved ommærkning af almene familie- eller ældreboliger, jf. almenboliglovens § 52, stk. 1, 2. pkt., jf. almenboliglovens § 4, stk. 1, nr. 7 og 10. Endvidere gælder, at startboliger kun kan anvises til unge mellem 18-24 år, der tilhører målgruppen for disse boliger, jf. almenboliglovens § 52, stk. 1, 3. pkt.

UDKAST

En aftale om ommærkning af almene ældre- eller familieboliger skal være indgået senest 1. januar 2017 og kan have en varighed af 10 år. Herefter ommærkes boligerne igen til henholdsvis almene ældre- og familieboliger.

Kommunerne kan efter planlovens § 19 dispensere fra gældende bestemmelser i en lokalplan med henblik på at etablere studieboliger på midlertidige ledige byggegrunde i kommunen.

Det foreslås, at der efter almenboliglovens § 63, stk. 3, der som følge af lovforslagets § 2, nr. 2, vil blive stk. 4, indsættes et nyt stk. 5, sådan at ungdomsboliger tilvejebragt ved ommærkning af almene ældre- eller familieboliger, jf. almenboliglovens § 4, stk. 1 nr. 7 og 10, ikke vil kunne anvendes som udslusningsboliger.

Ligeledes foreslås det med det nye stk. 5, at ungdomsboliger, der anvendes som startboliger til unge mellem 18- 24 efter almenboliglovens § 101 a, heller ikke vil kunne anvendes til udslusningsboliger.

Endelig foreslås det med det nye stk. 5, at studieboliger, der er oprettet på midlertidige ledige byggegrunde ikke vil kunne anvendes som udslusningsboliger til unge.

Forslaget indebærer, at de gældende regler om målgruppen for ungdomsboliger, der er tilvejebragt ved ommærkning af almene familie- og ældreboliger ikke ændres. Det vil således kun være ungdomsboliger, der kan udlejes til unge under uddannelse og andre unge med særlige behov, der kan anvendes som udslusningsboliger. Baggrunden herfor er, at reglerne om ommærkning af almene familie- og ældreboliger til ungdomsboliger har til formål at skabe øget muligheder for at tilvejebringe boliger til unge under uddannelse, grundet det sigende behov for sådanne boliger. Da behovet for boliger til uddannelsessøgende fortsat er meget højt anses det ikke hensigtsmæssigt, at indføre regler der kan begrænse udbuddet af disse boliger til uddannelsessøgende.

Forslaget indebærer endvidere, at det ikke være muligt at anvende startboliger som udslusningsboliger. Hensynet hertil er, at startboliger er almene ungdomsboliger udpeget en særlig målgruppe, udsatte unge i alderen 18-24 år, som kommunen og boligorganisationen har opnået støtte fra en statslig afsat pulje til at støtte i overgangen til voksenlivet. Det vil derfor være uhensigtsmæssigt ift. at afhjælpe udfordringer for denne målgruppe, hvis boliger hertil i stedet udbydes som udslusningsboliger.

Endeligt er der med planlovens § 19 mulighed for at dispensere fra gældende lokalplan mhp. at etablere studieboliger på midlertidigt ledige byggegrunde. Hensynet bag denne bestemmelse er at afhjælpe en mangel på boliger til

UDKAST

studerende. En ændring af målgruppen for disse boliger anses derfor ikke hensigtsmæssig.

Baggrunden den foreslåede ændring er således generelt at respektere de hensyn, som de gældende regler på området har i forhold til beboergruppen i de pågældende boligtyper.

Uanset de foreslåede begrænsninger i forhold til, hvilke ungdomsboliger, der kan anvendes som udslusningsboliger, vil kommunerne kunne tilvejebringe det antal udslusningsboliger i ungdomsboliger, der er behov for. Årsagen hertil er, at begrænsningen kun udgør en meget lille andel af alle almene ungdomsboliger, Forslaget begrænser således ikke kommunernes muligheder for at øge deres indsats mod hjemløshed blandt unge.

Til nr. 5

Ifølge almenboliglovens § 64, skt. 2, 3. pkt. er der en række forhold, som er gældende for almene boliger, men som tillige finder anvendelse for almene ældreboliger, som ejes af kommuner og regioner. Dette drejer sig om bestemmelserne i almenboliglovens § 63 d, stk.1-3 om politiets mulighed for videregivelse af strafferetlige afgørelse vedr. forhold, som en beboer er begået inden for eller med virkning for boligområde, som den pågældende bor i, eller mod en ansat i boligorganisationen, når videregivelsen anses for nødvendig for en eksisterende tryghedsskabende indsats, samt boligorganisationens mulighed for at behandle disse oplysninger. Det drejer sig tillige om almenboliglovens § 63 e, efter hvilken en boligorganisationer til andre boligorganisationer, selvejende institutioner, kommuner eller regioner, der udlejer almene boliger i samme boligområde, kan videregive oplysninger om, at af boligorganisationens lejemaal er opsagt eller ophævet efter § 85, skt. 1, nr. 3 eller 4 eller § 90, stk. 1, nr. 7-10 eller 13 i almenlejeloven, hvis videregivelse anses for nødvendig for at styrke den tryghedsskabende indsats i boligområdet. Bestemmelserne vedr. bl.a. tilsidesættelse af god skik og orden, tilsidesættelse af betingelser i lejeforhold samt idømmelse af dom for utryghedsskabende adfærd.

Almenboligloven giver i dag ikke mulighed for at anvende almene ældreboliger som udslusningsboliger, herunder ældreboliger ejet af en kommune eller region. Med lovforslagets § 2, nr. 2 foreslås det, at almene ældreboliger fremover kan anvendes til udslusningsboliger. En begrænsning af ordningen om udslusningsboliger, således at almene ældreboliger ejet af en kommune eller region ikke kan anvendes, vil være en barriere, som risikerer at begrænse anvendelsen af ordningen unødigt.

UDKAST

Det foreslås, at der i almenboliglovens § 64, stk. 2, 3. pkt., indsættes en henvisning til almenboliglovens § 63, stk. 2-4.

Forslaget vil indebære, at almene ældreboliger ejet af en kommune eller region vil kunne lejes ud som udslusningsboliger i lighed med de regler, der foreslås i lovforslagets § 2 nr. 5 for almene ældreboliger ejet af en almen boligorganisation.

Forslaget vil således give kommunerne langt større muligheder for at anvende almene ældreboliger som udslusningsboliger, idet en stor del af de almene ældreboliger er ejet af kommunen.

Samtidig vil muligheden for at anvende ældreboliger ejet af en region som udslusningsboliger give kommunerne mulighed for at indgå aftale herom med en region og anvise borgere med nedsat psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse samt særlige sociale problemer i tilbud efter servicelovens §§ 107 og 110 til sådanne udslusningsboliger. Med lovforslagets §§ 1, nr. 8 og 2, nr. 4 vil dette også omfatte borgere, der udsluses fra en midlertidig borform efter servicelovens § 109. Samlet giver det kommunerne langt bredere mulighed for at kunne anvende udslusningsboliger til borgere med behov for en sådan bolig.

Endvidere vil det kunne afhjælpe kommunernes udlejningsvanskeligheder med almene ældreboliger og reducere kommunernes udgifter til betaling af tomgangsleje.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Efter almenlejelovens § 4, stk. 3 kan kommunalbestyrelsen ved udlejning af en udslusningsbolig godkende en fravigelse af bestemmelserne i almenlejelovens §§ 39 og 40, kapitel 12, § 79, stk. 2, og §§ 85 og 88, ved aftale mellem udlejer og lejer.

Dette vedrører almenlejelovens generelle bestemmelser vedr. retten til at udføre og få godtgjort forbedringer af lejemålet, retten til at overlade brugsretten til andre (fremleje, bytte mv.), samt en række af de almindelige bestemmelser om udlejers ret til opsigelse af lejeaftalen. Disse bestemmelser kan fraviges, idet en udslusningsbolig er af midlertidig

UDKAST

karakter, og at disse bestemmelser kan være uhensigtsmæssige at anvende i den midlertidig periode.

Det fremgår af almenlejelovens § 4, stk. 3, 2. pkt., at en udlejer af en almen familiebolig efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan opsig lejere med virkning fra det tidspunkt, hvor lejerens får stille en bolig til rådighed i en borform omfattet af *serviceloven*. Dette er med til at sikre, at en borger som ikke er i stand til at bo i en udslusningsbolig, af kommunen bliver tilbudt et mere passende botilbud.

Det følger tillige af bestemmelsen, at det kan aftales, at lejemålet ikke kan forbedres efter lejerens ønske, jf. § 37 b i lov om almene boliger m.v. Dette skyldes lejemålets midlertidige karakter.

Endeligt skal det fremgå af lejeaftalen, hvor længe de aftalte fravigelser er gældende inden for en periode på højst 2 år fra lejeforholdets begyndelse. Det bemærkes, at det foreslås, at den 2-årige periode kan udvides i op til 5 år med lovforslagets § 3, nr. 2.

Det er en lovteknisk fejl, at der i almenlejelovens § 4, stk. 3, 2. pkt., på nuværende tidspunkt henvises til populæruddykket *serviceloven* og ikke det korrekte *lov om social service*.

Det foreslås på denne baggrund, at det i almenlejelovens § 4, stk. 3, 2. pkt. ændres fra *serviceloven* til *lov om social service*. Med ændringen vil den lovtekniske fejl være berigtiget.

Til nr. 2

Som beskrevet i de særlige bemærkninger til § 3, nr. 1, er der ved udlejning af udslusningsboliger mulighed for at fravige en række af almenlejelovens og almenboliglovens almindelige bestemmelser, som skyldes den midlertidige karakter af en udslusningsbolig. Efter almenlejelovens § 4, stk. 3 kan kommunalbestyrelsen ved udlejning af en udslusningsbolig godkende en fravigelse af bestemmelserne i almenlejelovens §§ 39 og 40, kapitel 12, § 79, stk. 2, og §§ 85 og 88, ved aftale mellem udlejer og lejer. Dette vedrører de normale bestemmelser vedr. retten til at udføre og få godtgjort forbedringer af lejemålet, retten til at overlade brugsretten til andre (fremleje, bytte mv.), samt en række af de almindelige bestemmelser om udlejers ret til opsigelse af lejeaftalen. Det fremgår endvidere, at udlejer efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan opsig lejere med virkning fra det tidspunkt, hvor lejerens får stille en bolig til rådighed i en borform omfattet af *serviceloven*. Det følger tillige af bestemmelsen, at det kan aftales, at lejemålet ikke kan forbedres efter lejerens ønske, jf. § 37 b i lov om almene boliger m.v. Efter almenlejelovens § 4, stk. 3, 4. pkt., er det alene

UDKAST

muligt at fastsætte en periode på op til 2 år, hvori de i almenlejelovens § 4, stk. 3, 1.-3. pkt., nævnte bestemmelser kan fraviges. Perioden kan ikke forlænges.

En stabil boligsituation kan være afgørende, for en borgers rehabilitering. Det er hensigten med udslusningsboliger, at borgeren gennem udslusningsperioden skal blive i stand til, at opnå en tilværelse i boligen på almenlejelovens almindelige lejevilkår, herunder være i stand til at afholde huslejen uden det særlige huslejetilskud, som er tilknyttet udslusningsboligen. Der kan imidlertid være tilfælde, hvor en 2-årig udslusningsperiode ikke er en lang nok periode for borgeren, til at opnå en tilstrækkelig rehabilitering, fx ift. betalingsevne mv.

Det foreslås derfor, at der i almenlejelovens § 4, stk. 3, efter 4. pkt. indsættes et nyt 5. og 6. pkt., som vil give mulighed for at forlænge den nuværende 2-årige periode. Efter det foreslåede nye 5. *pkt.* vil perioden kunne forlænges med op til 3 år, såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren efter 2 år ikke kan opnå en betalingsevne, som gør det muligt for borgeren at betale den fulde husleje for boligen. Det vil være en betingelse for, at der kan ske forlængelse, at kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren kan opnå en sådan selvstændig tilværelse og betalingsevneforbedring inden for den forlængede lejeperiode i udslusningsboligen, og at vedkommende kan opretholde boligen på normale lejevilkår efter udløb af forlængelsen af udslusningsperioden.

Det er med den foreslåede ændring hensigten at muliggøre en mere fleksibel anvendelse af udslusningsboliger, således at borgere, som i henhold til servicelovens §§ 107 eller 110 har behov for en udslusningsbolig, men ikke kan forventes at opnå en tilstrækkelig betalingsevne til at betale fuld leje inden for 2 år, vil kunne få forlænget perioden med op til 3 år. Formålet er derfor at hjælpe borgere, som har brug for et længere rehabiliteringsperspektiv end den nuværende 2-årige periode. Med lovforslagets §§ 1, nr. 8 og 2, nr. 4 vil dette også omfatte borgere, der udsluses fra en midlertidig borform efter servicelovens § 109.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre, at borgere, der anvises en udslusningsbolig, automatisk vil have en forlænget udslusningsperiode på op til 5 år. Hensigten er, at de særlige vilkår så vidt muligt målrettes borgere efter en konkret og individuel vurdering på anvisningstidspunktet.

Når kommunen efter forslaget vil få mulighed for at forlænge den periode, som det er muligt at udleje en udslusningsbolig til en lejer med op til 3 år, vil kommunen dermed få mulighed for at yde huslejerefusion til en udslusningsbolig i mere end 2 år fra lejeforholdets begyndelse. Forslaget vil således give kommunen bedre mulighed for at tilbyde borgere faste

UDKAST

boligrammer, i tilfælde hvor de ellers vil være i risiko for at ende i hjemløshed.

For at sikre, at forlængelsen alene vil blive anvendt til opfyldelse af udslusningsboligens formål, vil kommunen samtidig skulle vurdere, at beboeren inden for den forlængede periode vil kunne opnå en så selvstændig tilværelse og så god betalingsevne, at beboeren er i stand til at betale en fuld husleje ved periodens udløb. Er dette ikke realistisk vil beboeren falde uden for målgruppen for udslusningsboliger, og det vil kunne være mere hensigtsmæssigt at placere borgeren i et andet tilbud.

Hvis perioden for fravigelse af almenlejelovens regler udløber efter 2 år med mulighed for forlængelse til op til 5 år, fortsætter lejeaftalen uden fravigelserne. Det vil herefter være almenlejelovens almindelige regler, som gælder for lejeforholdet. Dette er af hensyn til borgerens lejerettigheder og hensynet til at begrænse muligheden for økonomiske særtilskud.

§ 4

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2021.

Det foreslås i *stk. 2*, at loven tillige skal finde anvendelse for borgere, der inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 109, stk. 1, eller § 110, stk. 1, i lov om social service, og som fortsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden samt borgere, der har fået anvist en udslusningsbolig efter § 63 i lov om almene boliger m.v.

Loven vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da serviceloven, jf. § 196, stk. 1, almenboligloven, jf. § 196, og almenlejeloven, jf. § 114, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. juni 2020, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1060 af 30. juni 2020, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 109. ---</p>	<p>1. I § 109 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.</p> <p><i>Stk. 3-5. ---</i></p> <p><i>Stk. 6.</i> Orienteringerne efter stk. 4 og 5 skal som minimum indeholde kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre, og det skal i øvrigt</p>	<p>»<i>Stk. 2.</i> Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelle ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.«</p> <p>Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.</p> <p>2. § 109, <i>stk. 6</i>, som bliver <i>stk. 7</i>, ændres »<i>stk. 4 og 5</i>« til: »<i>stk. 5 og 6</i>« og »<i>stk. 2</i>« til: »<i>stk. 3</i>«</p>

UDKAST

<p>sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinder på boformer efter denne bestemmelse. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil kvinden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.</p>	<p>3. § 109, stk. 7, 2. pkt., som bliver stk. 8, 2. pkt., affattes således:</p> <p>»For at understøtte formålet efter stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.«</p>
<p>§ 110. ---</p> <p>Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.</p> <p><i>Stk. 2-5.</i> ---</p>	<p>4. I § 110, stk. 1, indsættes efter »og som har«: »et akut«, og »aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp« ændres til: »aktiverende støtte og omsorg«.</p> <p>5. I § 110 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:</p>

<p><i>Stk. 6.</i> Orienteringerne efter stk. 4 og 5 skal som minimum indeholde personens navn og cpr-nummer samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen.</p> <p>§ 163 a. Den kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v., skal refundere lejeren forskellen mellem</p>	<p>»<i>Stk. 2.</i> Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at hjælpe personer med særlig sociale problemer over akutte vanskeligheder og i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp efter serviceloven. Den aktiverende støtte og omsorg under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.«</p> <p>Stk. 2-6 bliver herefter til stykke 3-7.</p> <p>6. I § 110, <i>stk. 6</i>, der bliver <i>stk. 7</i>, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«.</p> <p>7. I § 110 indsættes efter <i>stk. 7</i>, som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 8.</i> Boforslederen kan træffe beslutning om at yde efterfølgende hjælp til borgeren i overgangen til egen bolig, såfremt hjælpen vurderes at være nødvendig for at sikre formålet i <i>stk. 2</i>. Den efterfølgende hjælp må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.«</p> <p>8. I § 163 a, <i>stk. 1</i> ændres »§§ 107 eller 110 « til »§§ 107, 109 eller 110«</p>
--	---

UDKAST

<p>lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt i et botilbud omfattet af §§ 107 eller 110. Lejerens udgifter til beboerindskud eller depositum indgår dog ikke i beregningen af refusionen. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler i en bekendtgørelse om de i denne bestemmelse nævnte forhold.</p>	<p>9. I § 163 a, indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 40px;">»Stk. 2. Refusion efter stk. 1 skal ikke fradrages i borgerens forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov almene om almene boliger jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 3. august 2020 foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 63. Den almene boligorganisation kan indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille ledige almene familieboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. stk. 2</p> <p>Stk. 2. En udslusningsbolig er en bolig, som udlejes til personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter lov om social</p>	<p>1. I § 63, stk. 1, 1. pkt., ændres »familieboliger« til »familie- og ungdomsboliger jf. dog stk. 5«, og »stk. 2« ændres til: »stk. 3«.</p> <p>2. I § 63 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: »Den almene boligorganisation kan endvidere indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille</p>

UDKAST

service §§ 107 eller 110, og som udlejes på de vilkår, der fremgår af § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger.

Stk. 3. Kommunen betaler lejen (boligafgiften) fra det tidspunkt, fra hvilket den ledige bolig er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Kommunen garanterer endvidere for boligtagerens opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser over for boligorganisationen til at istandsætte boligen ved fraflytning. Opsiger udlejer lejekontrakten efter kommunalbestyrelsens anmodning, jf. § 4, stk. 3, 2. pkt., i lov om leje af almene boliger, betaler kommunen huslejen i perioden fra lejerens fraflytning, til genudlejning sker, dog ikke ud over det tidspunkt, hvorfra en opsigelse ville have haft virkning efter § 88 i lov om leje af almene boliger. Ændrer kommunalbestyrelsen beslutning om at råde over en bolig, som ikke er udlejet, skal lejen (boligafgiften) ikke betales ud over det tidspunkt, hvorfra en opsigelse ville have haft virkning.

§ 63. ---

Stk. 2. Bestemmelserne i § 54, § 55, stk. 1-4, 6 og 8, og §§ 56, 58 a-58 c, 63 d og 63 e finder tilsvarende anvendelse på selvejende almene ældreboliger.

ledige almene ældreboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger jf. stk. 3, hvis der ikke generelt er efterspørgsel efter almene ældreboliger fra den berettigede personkreds, jf. § 54, stk. 1. Indgår den almene boligorganisation aftale med kommunalbestyrelsen efter 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at de pågældende boliger ved ledighed på ny skal udlejes som almene ældreboliger.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. I § 63, *stk. 2* der bliver *stk. 3*, ændres »§§ 107 eller 110 « til »§§ 107, 109 eller 110«

4. § 63 indsættes efter *stk. 3*, som bliver *stk. 4*, som *stk. 5*: »*Stk. 1* finder ikke anvendelse for almene ungdomsboliger tilvejebragt ved ommærkning af almene familie- og ældreboliger efter § 4, *stk. 1. nr. 7* og *10*, og startboliger etableret efter § 101a samt studieboliger etableret på grunde efter § 19 i lov om planlægning.«

5. I § 64, *stk. 2, 3. pkt.* indsættes efter »Bestemmelserne i« »§ 63, *stk. 2-4*«.

UDKAST

<p>Bestemmelserne i § 54, stk. 1, 4. pkt., § 55, stk. 1, § 56 og § 57, stk. 3, finder dog ikke anvendelse på selvejende almene ældreboliger efter det tidligere kapitel 9 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 857 af 8. august 2006, jf. dog stk. 3. Bestemmelserne i § 63 d, stk. 1-3, og § 63 e finder tilsvarende anvendelse på almene ældreboliger, som ejes af kommuner og regioner.</p> <p>Stk. 3 ---</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om leje af almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 359 af 4. april 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 4. ---</p> <p>Stk. 3. Ved udlejning af en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v., kan bestemmelserne i denne lovs §§ 39 og 40, kapitel 12, § 79, stk. 2, og §§ 85 og 88, med kommunalbestyrelsens godkendelse fraviges ved aftale mellem udlejer og lejer. Det kan herunder aftales, at udlejer efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan opsig lejeren med virkning fra det tidspunkt, hvor lejeren får stillet en bolig til rådighed i en boform omfattet af serviceloven. Det kan endvidere aftales, at lejemålet ikke kan forbedres efter lejerenes ønske,</p>	<p>1. I § 4, stk. 3, 2. pkt. ændres »serviceloven« til: »lov om social service«.</p> <p>2. I § 4, stk. 3, indsættes som 5. og 6. pkt. »Perioden kan forlænges med op til 3 år, såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren efter 2 år ikke kan opnå en betalingsevne, som gør det muligt for borgeren at betale den fulde husleje for boligen. Det er en betingelse for, at der kan ske forlængelse, at kommunalbestyrelsen vurderer, at beboeren kan opnå en sådan selvstændig tilværelse og betalingsevneforbedring inden for den forlængede lejeperiode i</p>

UDKAST

jf. § 37 b i lov om almene boliger m.v. Det skal fremgå af lejeaftalen, hvor længe de aftalte fravigelser er gældende inden for en periode på højst 2 år fra lejeforholdets begyndelse.	udslusningsboligen, at vedkommende kan opretholde boligen på normale lejevilkår efter forlængelsen af udslusningsperiodens udløb«.
---	--